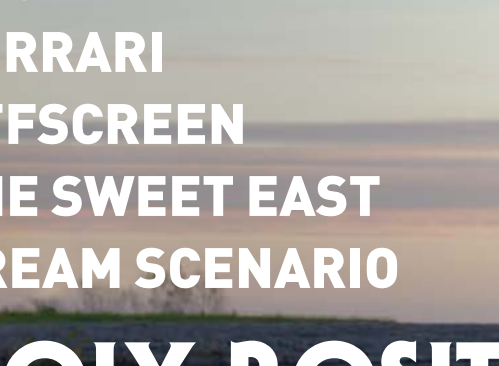


VERTIGO

NR. 89 & 90 | FEBRUARI - MAART 2024

Een duizelingwekkende dosis cinema



SKUNK
FERRARI
OFFSCREEN
THE SWEET EAST
DREAM SCENARIO
HOLY ROSITA



FILM FESTIVAL
BRUSSELS

06-03 > 24-03
2024



CINEMA
NOVA
CINEMATEK

17TH
EDITION!



JOIN THE CULT! WWW.OFFSCREEN.BE

VERTIGO

BRUZZ

VAF

Viaanderen
verleend verit

SCONER

brussel

Francophones

BRUSSELS INTERNATIONAL
BRUSSELS REGIONAL PUBLIC SERVICE

EXL

FEDERATION

★ ★ ★

EARL
CAVE

SIMON
REX

ARO
EDEBIRI

TALIA RYDER

★ ★ ★

JEREMY
O. HARRIS

JACOB
ELORDI

RISH
SHAH

The Sweet East

UN FILM DE SEAN PRICE WILLIAMS

Everything
Will Happen

QUINZINE
CANNES 2023

VANAF 3/03 IN DE BIOSCOOP



www.cherrypickersfilm.be



@cherrypickersbelgium



"It's fun and hot, smart and dumb, a total blast" – The Film Stage

EVERY CHILD HAS A STORY TO TELL

CZAR FILM PRESENTS

SKUNK

WRITTEN AND DIRECTED BY KOEN MORTIER

BASED ON A NOVEL BY GEERT TAGHON

RELEASE 13-3

STARRING

THIBAUD DOOMS
DIRK ROOFTHOFT

NATALI BROODS
SARAH VANDEURSEN

BORIS VAN SEVEREN
COLIN H. EECKHOFT



cinéart & DE WERELDVREDE
PRESENTEREN



HOLY ROSITA

EEN FILM VAN WANNES DESTOOP

CINEMAROMA

TURNHOUTSEBAAN 286 · 2140 BORGERHOUT
HET VOLLEDIGE PROGRAMMA & TICKETS:
WWW.DEROMA.BE + 03 600 16 60

27
FEB

14:00 SMOKE SAUNA
SISTERHOOD

20:00 PERFECT DAYS

5
MRT

14:00 J'AIME LA VIE

20:00 HOLLY

6
MRT

20:00 JOAN BAEZ:
I AM A NOISE

7
MRT

14:00 PRISCILLA

12
MRT

14:00 AMA GLORIA

20:00 ALL THE BEAUTY
AND THE BLOODSHED

19
MRT

14:00 PAST LIVES

20:00 UNTIL TOMORROW



SHE THEY US (ZIJ HEN WIJ)

Aan de vooravond van Internationale Vrouwendag vertoont De Roma de Antwerpse première van *She They Us - Zij Hen Wij* (2023) over de hoopvolle strijd voor een toekomst waarin iedereen gelijkwaardig kan zijn. De documentairereeks volgt 7 verschillende mensen uit België en Nederland, van muzikante **Charlotte Adigéry** en wetenschapster **Angélique Van Ombergen**, tot cultuurwerker **Fatima-Zohra Ait El Maâti**, en huishoudhulp **Mieke Van Hove**. Na de vertoning van de aflevering *Strijd* volgt een nagesprek.

7
MRT

20:00

14/02
IN DE BIOSCOOP

DELFINÉ BAFORT · CILLOU DAVID · DAPHNE AGTEN · MIEKE DE GROOTE · JANNE DESMET

WANNES DESTOOP · JANNE DESMET · TOM DUPONT · DRIES DELPUTTE · TOM DENDYETTE · DAVID MARTIJN · TOON MARIËN · HILDE DESTOOP · DORËN VAN POUCKE · ARNE WINDERICKX · ARNOUT COLAERT · MATTHIAS HILLEGGER · MOUNIR HATHOUT · CEDRIC ENGELS · SOTIE TUSSCHANS · TIJS DELANNON · GILLES COULTIER · GILLES DE SCHRYVER · WOUTER SAP · ELKE VAN DEN DAELE · CINÉART

VRT · cinéart · VLA · Flanders · 4K UHD · DOLBY DIGITAL · DOLBY VISION · CUBIX · W

12

Chantal Akerman

Exhibition
Chantal Akerman. Travelling
14 Mar. » — 21 July '24 at Bozar



Philippe Charcol, 'Chantal', © Akern, Paris © SABAM 2023-2024

Films in the framework of the exhibition

13 Mar. – 18:30
Jeanne Dielman, 23, quai du Commerce, 1080 Bruxelles
by Chantal Akerman

18 Mar. – 19:00
Lunch Break by Sharon Lockhart
Introduction by the director & Anouk De Clercq

20 Mar. – 19:30
Podwórka / Rudzienko by Sharon Lockhart
Followed by a conversation with the director

24 Apr. – 19:30
Short films by Sarah Lederman
Followed by a conversation with the director & Lukas Dhont

8 May – 19:30
Penthesilea: Queen of the Amazons
by Laura Mulvey & Peter Wollen
In the presence of Laura Mulvey

9 May – 19:00
Riddles of the Sphinx by Laura Mulvey & Peter Wollen
+ *Carte Blanche* – In the presence of Laura Mulvey

11 May – 20:00
Conversation with Laura Mulvey
+ Film: *Frida Kahlo & Tina Modotti* by Laura Mulvey & Peter Wollen

15 May – 19:30
Crystal Gazing by Laura Mulvey & Peter Wollen
In the presence of Laura Mulvey

29 May – 19.30
The Gold Diggers by Sally Potter
(*Carte Blanche* by Laura Mulvey)

Get the full picture:



- 9 VOORWOORD
- 10 HOLY ROSITA
- 16 DREAM SCENARIO
- 20 THE SWEET EAST
- 24 SKUNK
- 30 ALL OF US STRANGERS
- 32 OFFSCREEN
- 36 GREEN BORDER
- 40 FERRARI
- 46 KLAPS





VERTIGO

VERTIGO
Postbus 10009, 2000 Antwerpen
info@vertigoweb.be
vertigoweb.be

HOOFDREDACTEUR / BLADMANAGER
Steven Tuffin
steven@vertigoweb.be

MEDEWERKERS
Chris Craps, Ruben Nollet

WEBMASTER
Hans verschooten

EINDREDACTEUR
Ruud Meert

LAY-OUT
Geert Verbist

RECLAMEREGIE
info@vertigoweb.be

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER
Emmanuel Van Melkebeke
Postbus 10009
2000 Antwerpen

DRUK
Moderna Printing

*Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt
door middel van druk, fotokopie, scan of
op enige andere wijze, zonder voorafgaand
schriftelijk akkoord van de uitgever.*

✕ **VERTIGObe**
© **VERTIGOgram**
f **VERTIGObe**



Sta me toe mijn eerste voor-
woord van 2024 in te zetten
met een heel luide ‘DANK U!!!’
De gretigheid waarmee
honderden *Vertigo*-vrienden
aan onze crowdfunding hebben
deelgenomen, betekent echt onge-
looflijk veel voor ons. Dat bepaalde
productie- en andere bedrijven uit
de Vlaamse filmsector zich ook
achter ons hebben geschaard, is al
minstens even hartverwarmend.

Zelfs als je ons (nog) niet gesteund hebt, zijn we je dankbaar
omdat je dit nummer in je handen houdt of voor je op
een scherm hebt.

Hoewel we geen subsidies meer krijgen van het Vlaams
Audiovisueel Fonds (VAF), proberen we onze koers dit jaar
onversaagd voort te zetten met zes gedrukte nummers,
dagelijks online filmnieuws en verschillende events per maand.
Met de *limited edition*-covers van deze editie, eentje van *Holy
Rosita* en eentje van *Skunk*, onderlijnen we tevens dat we
– ondanks het wegvallen van de bovenvermelde fondsen –
onze focus op de Vlaamse film absoluut niet overboord gooien.
Waarom zouden we ook, met lokaal toptalent als Wannes
Destoop en Koen Mortier?

Veel leesgenot en tot in de cinema!

STEVEN TUFFIN
HOOFDREDACTEUR

Met een duizelingwekkende dosis dank aan

DROOMMOEDER

Dertien jaar nadat hij in Cannes de juryprijs won voor de kortfilm *Badpakje 46* en met het applaus voor zijn tv-serie *Albatros* nog duidelijk hoorbaar, heeft Wannes Destoop zijn eerste langspeelfilm klaar. *Holy Rosita* vertelt het warmhartige verhaal van een vrouw met een kinderwens die even groot is als de obstakels in haar leven. 'Ik wil geen moraalridder zijn.' **RUBEN NOLLET**

VEERKRACHT

Wannes Destoop weet nog precies waar hij de inspiratie vond voor *Holy Rosita*. Op zijn 18^e ging hij film studeren aan het KASK in Gent. Een van zijn eerste opdrachten was een korte documentaire maken over een willekeurige persoon. Destoop koos een vrouw die hij toevallig aan het station Gent-Sint-Pieters ontmoette.

‘Je voelde aan alles dat ze veel psychologische baggage meedroeg en dat ze veel tegenslagen had gekend’, vertelt hij. ‘Toch stond ze ongelooflijk vrolijk en veerkrachtig in het leven. Die tegenstrijdigheid trok me aan. Ze zat ook met allerlei levensvragen, waaronder een kindwens.’

Destoop heeft de vrouw daarna nooit meer gezien, maar ze bleef door zijn hoofd spoken en vormde uiteindelijk de basis voor het hoofdpersonage van zijn eerste langspeelfilm.



DILEMMA

Rosita is eind de twintig en woont alleen in een sociale woning. Ze lacht veel en iedereen ziet haar graag, maar ze kan niet helemaal zelfstandig leven. Haar administratie en betalingen laat ze over aan Magda, die ze *moeke* noemt. Magda heeft echter de neiging om overbeschermend en terughoudend te zijn, zeker als Rosita weer eens opmerkt dat ze een kind wil.

‘Mensen als Rosita, die kwetsbaar zijn of in een grijze zone zitten, houden me hard bezig’, vertelt

Destoop. ‘Hoe kijkt de maatschappij naar hen? Mogen wij als samenleving beslissen wie het recht heeft om kinderen te krijgen en wie niet?’

De regisseur wil zulke morele dilemma’s bespreekbaar maken, maar schuwt het om dat met een opgestoken vingertje te doen. ‘Ik wil niet geen moraalridder zijn. Ik wil niet zeggen hoe mensen moeten denken’, benadrukt hij. ‘Wat ik wel probeer, is om iets aan te reiken waarover kijkers kunnen nadenken.’



MENSENMENS

Het idee en de grote lijnen van het verhaal had Destoop al snel beet, maar de uitwerking verliep niet altijd even vlot. ‘Schrijven is voor mij altijd een heel moeilijke fase, want alles kan dan nog’, legt hij uit. ‘De ene dag beslis je iets, maar een dag later denk je dat het misschien toch beter is om een andere van de twee miljoen opties te kiezen. Filmen is veel leuker, want dan moet je voortdurend knopen doorhakken.’

Vandaar Destoops beslissing om er schrijfparters bij te halen. Eerst

bracht hij Tom Dupont mee aan boord, met wie hij eerder al *Albatros* had geschreven. ‘Het klikt heel goed tussen ons, op menselijk en artistiek vlak’, zegt Destoop. ‘Tom houdt van dezelfde verhalen en thema’s als ik.’

Op een bepaald moment voelde het duo echter dat ze nog iemand anders nodig hadden, een vrouwelijke stem. Dat werd Janne Desmet, die ook meespeelt in de film. ‘Zij is echt een *mensenmens*’, aldus Destoop. ‘Ze begrijpt als geen ander de kwetsbaarheden van iemand als Rosita.’



Wannes Destoop

ECHTHEID

Holy Rosita is een film die staat of valt met zijn hoofdrolspeler, besepte Destoop maar al goed. Hij nam dus uitgebreid de tijd voor de casting. 'Het was een heel lang proces', vertelt hij. 'Zeker omdat ik aanvankelijk zelf nog niet goed wist wie Rosita is, met welke beperking ze precies leeft en hoe sterk die bij haar speelt.'

Daarom nodigde de regisseur tientallen zeer verschillende actrices uit en gebruikte hij de castingssessies als een soort repetities om het personage verder op punt te stellen. 'Dat heb ik ook eerlijk uitgelegd', zegt Destoop. 'De castings waren heel leerrijk en hebben me geholpen om het script te voeden. Ik ben er alle actrices uitermate dankbaar voor.'



Uiteindelijk ging de hoofdrol naar Daphne Agten, een Limburgse actrice die tot dan toe enkel als figurant in films was opgedoken. 'Ik heb *Holy Rosita* intussen 400 of 500 keer gezien', zegt Destoop. 'Elke keer

vraag ik me af of ik sommige dingen toch niet beter anders had gedaan, maar over Daphne heb ik nog nooit getwijfeld. Zij speelt Rosita met zoveel echtheid dat ik elke keer weer verliefd word op het personage.'

PURE CHAOS

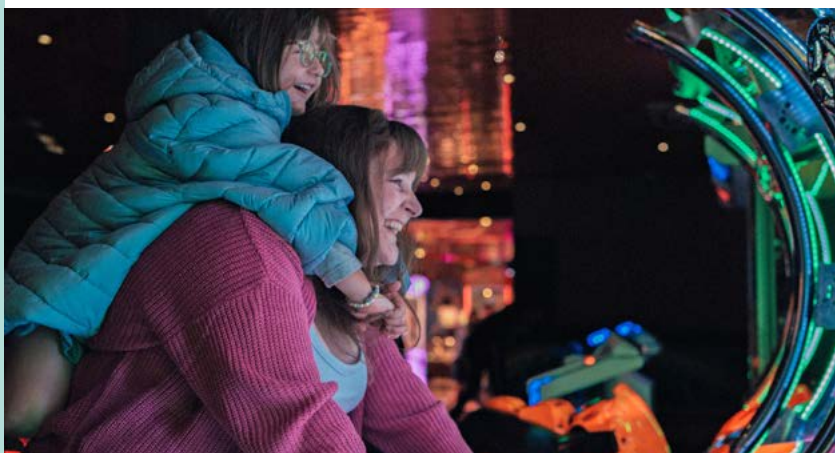
Destoop wilde op zoveel mogelijk manieren authenticiteit in *Holy Rosita* brengen. Dat deed hij bijvoorbeeld door mensen van een echte maatwerkplaats te laten meespelen of door tijdens een echte voetbalwedstrijd te draaien. Maar ook door

de kinderen van Rosita's buurvrouw Sabrina (Delfine Bafort) helemaal hun gang te laten gaan.

'Ik heb die scènes zo los mogelijk gedraaid', glundert Destoop. 'Ik sprak met *director of photography* Dries Delpitte af om een soort

algemeen licht te gebruiken zodat we vrij zouden zijn om te filmen wat we wilden. Ik zat de kinderen de hele tijd op te juttten. Op den duur vergaten ze dat ze in een film zaten. Natuurlijk moesten ze af en toe zinnen zeggen die belangrijk waren, maar verder wilde ik vooral pure chaos laten ontstaan. Dat kun je namelijk niet in scène zetten. Die draaidagen waren fantastisch. Al ging iedereen 's avonds wel met barstende hoofdpijn naar huis door al die blèrende en joelende kinderen. (*lacht*)' 📺

**HOLY ROSITA SPEELT VANAF
14 FEBRUARI IN DE BIOSCOOP**





OSCAR NOMINATION • BEST INTERNATIONAL FILM

cinéart presents

5 WINNER
GERMAN FILM AWARDS
BEST PICTURE
BEST DIRECTOR BEST ACTRESS
BEST SCREENPLAY

73 Internationale
Filmfestspiele
Berlin
Panorama

Officially
Selected for
FEST GENT

een film van
Ilker Çatak

Das Lehrerzimmer

The Teachers' Lounge

★★★★★
MEESLEPENDE THRILLER
DE VOLKSKRANT

★★★★★
INTENS PSYCHOLOGISCH DRAMA
HET PAROOL

★★★★★
DELICIOUSLY TWISTED
VOX

cinéart
www.cineart.be
f/cineartbelgium
i/cineart_belgium

EUROPEAN
CINEMA
Label

6

6 maart in de bioscoop

SCHRIKBEELD

Na zijn zwarte komedie *Sick of Myself* trok de Noorse cineast Kristoffer Borgli naar de VS om er *Dream Scenario* te draaien. Met *Midsommar*-cineast Ari Aster als producer en Nicolas Cage in de hoofdrol nog wel. Die laatste vertolkt een saaie biologieprofessor, die in de dromen van zijn studenten begint op te duiken. Dat lijkt aanvankelijk leuk, maar dan gebeuren er dingen die zijn leven verzuren. 'Je anonimiteit verliezen kan heel nadelig zijn.' **CHRIS CRAPS**



Je hoofdpersonage duikt op in de dromen van zijn studenten, maar *Dream Scenario* zou ook één lange droom van hem zelf kunnen zijn.

KRISTOFFER BORGLI: 'In de film is er een duidelijk onderscheid tussen wat droom is en wat niet, maar of heel *Dream Scenario* een droom is, hou ik bewust vaag. Ik zie films sowieso als dromen. In de bioscoop beleven we collectief de droom van iemand anders. Het is ook fascinerend hoe dromen plots een bocht kunnen maken, hoe een gewone droom ineens oncomfortabel kan worden of zelfs kan veranderen in een complete nachtmerrie. Dat heb ik heel bewust in het scenario verwerkt.'

Wie dromen zegt, moet wel aan David Lynch denken.

'Ik ben al jarenlang een rabiate Lynch-fan, maar de droomwereld boeit me nog langer. Toen ik als tiener in een videotheek werkte, raakte ik gefascineerd door films die van een doodnormaal leven een buitengewone ervaring konden maken. Ik groeide op in een doorsnee Noors gezin in een doorsnee Noorse buitenwijk. Dat voelde heel oninteressant aan. Ik besepte echter al snel dat je elke omgeving boeiend kunt maken als je die bekijkt door de ogen van iemand anders.'

Heb je ter voorbereiding van *Dream Scenario* andere films over dromen bekeken?

'Ik doe nooit veel research. Dat schrikt me meer af dan dat het me inspireert. Ik wil iets origineels maken, dus ik vertrouw liever op mijn intuïtie dan op voorbeelden. Films heb ik in mijn leven al genoeg gezien. Ik haalde wel informatie uit academische hoek. Ik las Freuds *The Interpretation of Dreams* en boeken over astrale projectie, de simulatietheorie en *deep dive*.'

Er zijn mensen die *Dream Scenario* vergelijken met *Being John Malkovich* van Spike Jonze.

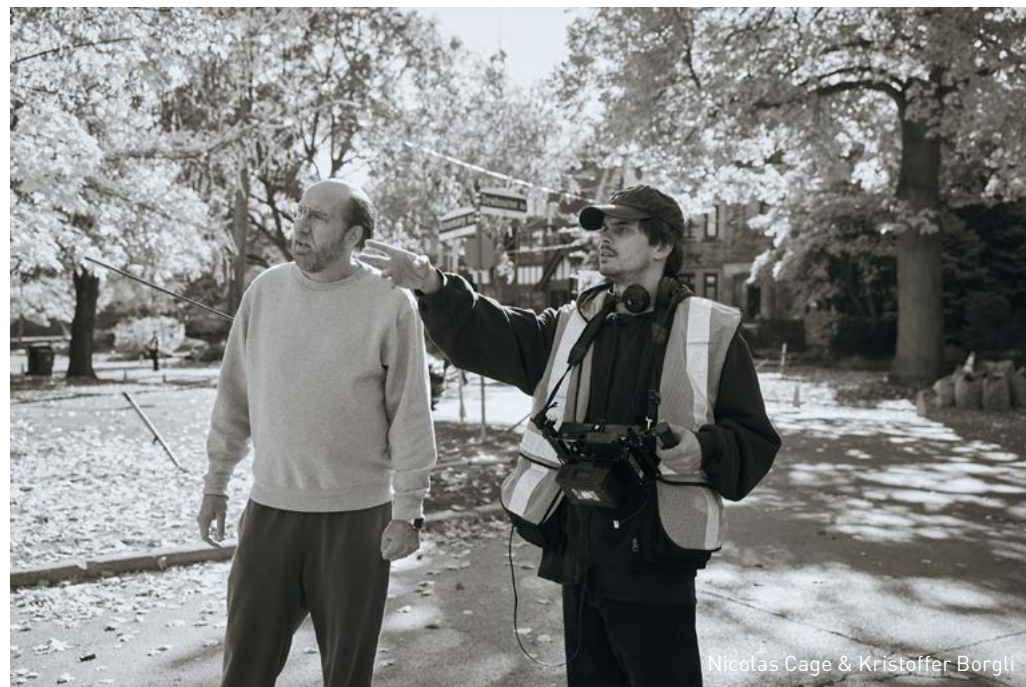
'Beide films tonen een surrealistisch idee op een realistische manier. Ze



‘Nicolas Cage heeft zijn personage veel genuanceerder en boeiender gemaakt dan het op papier was.’

KRISTOFFER BORGLI

doen niet aan opvallende beeldvoering of evocaties van bovennatuurlijke werelden, maar brengen vreemde en mysterieuze elementen in een herkenbaar universum. De twee films gaan ook over mensen die toegang willen krijgen tot het brein van iemand anders, dus ik begrijp wel waar de vergelijking vandaan komt.'



Nicolas Cage & Kristoffer Borgli

Dacht je aan de mogelijkheid dat jou hetzelfde kan overkomen als je hoofdpersonage?

'Zeker. Het is tegenwoordig heel gemakkelijk om berucht te worden. Je hoeft maar op een gekke manier te struikelen in de supermarkt terwijl iemand daar net staat te filmen. Die video gaat viral en plots sta je bekend als 'de supermarktstruikelaar'. In een knip word je gereduceerd tot een meme. Dat is heel angstaanjagend.'

Hoe kreeg je Nicolas Cage aan boord?

'Hij bekeek mijn kortfilms en las het scenario van *Dream Scenario*. Meer niet. Hij reageerde vooral positief op het verhaal. Nicolas voelde dat hij een persoonlijke band kon vinden met zijn personage.'

Had hij *Sick of Myself* gezien?

'Neen, het scenario van *Dream Scenario* was al klaar toen ik aan *Sick of Myself* begon. Toen we bij Nicolas polsten, was mijn vorige film nog nergens te zien.'

Improviseerde hij veel op de set?

In enkele passages reageert zijn personage nogal bizar.

'Veel van de lichaamstaal en het maniërisme bedacht Nicolas zelf. Het gebeurde vaak dat hij me niet op voorhand vertelde wat hij ging doen. Ik liet de camera lopen en hij deed zijn ding. Zijn keuzes waren altijd zowel ongewoon als interessant. Nicolas heeft zijn personage veel genuanceerder en boeiender gemaakt dan het op papier was.'

Eén beeld komt regelmatig terug: dat van een zebra die zich camoufleert door tussen andere zebra's te staan. Je hoofdpersonage lijkt te evolueren naar een zebra die zijn camouflage verliest.

'Precies. Dat is de visuele metafoor voor wat hij doormaakt. In de natuur kan anonimiteit een zaak van leven of dood zijn. Ook voor een mens kan je anonimiteit verliezen heel nadelig zijn. Dat beseffen we niet genoeg.'

Zag Cage de film als een komedie of als een ernstig drama?

'Daarover hebben we het vaak gehad. Voor het publiek moet de film een komedie zijn, maar we wilden van zijn personage geen karikatuur maken. Voor hem is wat hem overkomt een ernstige zaak. Hij voelt dat zijn leven een drama is, dat hij gevangen zit in een tragedie. Als je écht een etiket op de film wilt kleven, dan is het een tragische komedie.'

Ari Aster kent ook wel wat van dromen. Kijk maar naar *Beau is Afraid*. Had hij invloed op je scenario?

'We hebben erover van gedachten gewisseld, maar hij wilde er niet in duiken als een regisseur. Met de creatieve kant heeft hij zich niet bemoeid. Hij zag zijn taak vooral als de persoon die dingen mogelijk maakt: die acteurs aan boord kon krijgen en advies kon geven over hoe je een film in de VS maakt. Dat hij films met gelijkaardige thema's heeft gemaakt, is puur toeval.'

Na enkele screenings heb je vragen van het publiek beantwoord. Wat viel je daarbij het meeste op?

'Ze waren vooral geïnteresseerd in hoe we de droomscènes hebben gefilmd. Ik wilde weinig verschil zien tussen droom en werkelijkheid, dus de dromen zien er heel realistisch uit. Maar er is zeker wel een verschil, zoals een foto verschilt van een herinnering. Een herinnering heeft weinig kleine details, je herinnert je alleen de grote lijnen. Zo hebben we de dromen gefilmd. Het verschil zit 'm in de rekvisieten. We haalden alle kleine spullen weg en hielden alleen de essentie over. We hielden wel in de gaten hoeveel details we konden weghalen zonder dat je het gevoel krijgt dat er iets mis is.'

De film begint en eindigt met een personage dat zweeft.

'Dat zal bij kijkers misschien vragen oproepen over hoeveel van de film nu een droom is en hoeveel niet. Maar zoals ik al zei: daar blijf ik liever vaag over.'

DREAM SCENARIO SPEELT VANAF 20 MAART IN DE BIOSCOOP

SPROOKJESLAND

Sean Price Williams geniet een duizelingwekkende reputatie als *director of photography* van onder meer *Good Time*-broers Benny en Josh Safdie. Nu komt hij met *The Sweet East* op de proppen, zijn eerste langspeelfilm als regisseur. Daarin maakt een studente (Talia Ryder) een picareske trip door het oosten van de VS, waarbij ze allerlei vreemde figuren ontmoet. 'Cinema is de laatste jaren enorm saai geworden.' **STEVEN TUFFIN**

The Sweet East deed me denken aan Beau Is Afraid. Beide films nemen de kijker mee op een soms sprookjesachtige, soms nachtmerrieachtige trip door de Verenigde Staten.

SEAN PRICE WILLIAMS: ‘Ik heb Ari Asters recentste film nog niet gezien, maar het lijkt een compliment om met hem vergeleken te worden. Ik werkte voor het scenario van *The Sweet East* samen met Nick Pinkerton (*New Yorkse filmcriticus die in België regelmatig te gast is op het Zomerfilmcollege en Film Fest Gent, n.v.d.r.*). We zijn allebei rabiante cinefielen en wilden in de eerste plaats een interessante film maken. Cinema is de laatste jaren enorm saai geworden. Niemand durft nog verrassend uit de hoek te komen en daar wilden we verandering in brengen. Op dat vlak vormde de VS de perfecte speeltuin, want het is en blijft een land vol verbazingwekkende mensen en plekken. Je hoeft alles maar een heel klein beetje uit te vergroten en je krijgt wonderlijke resultaten.’

Twee cinefielen die samenwerken, dat betekent heel wat filminvloeden?

‘Ja, maar geen rechtstreekse. Ik liet me min of meer leiden door *O Lucky Man!*, de film die regisseur Lindsay Anderson en acteur Malcolm McDowell na hun klassieker *If...* maakten. Daarin beleeft een koffieverkoper op pad in Groot-Brittannië allerlei gekke avonturen. Nick knipoogde op zijn beurt naar het oeuvre van D.W. Griffith, bekend van het controversiële slavernij-epos *The Birth of a Nation*. Daarnaast zijn er een boel cineasten die ons eerder inspireerden dan beïnvloedden. Ik denk dan bijvoorbeeld aan Walerian Borowczyk, een obscure Poolse regisseur waarvan Nick en ik zielsveel houden. Als je zijn werk een beetje kent, zie je waarschijnlijk een hommage of twee passeren. Tot slot moet ik *The Chippendiddys* vermelden, een bizarre documentaire waarin een groepje prepubers zich voordoet als de legendarische stripact The Chippendales. In alle



videotheken waar ik gewerkt heb, was dat een *hot item*.’

Het hoeft dus niet te verbazen dat *The Sweet East* vaak van toon verandert, van satirisch over ironisch tot charmant.

‘Ik hou het graag bij ‘opbeurend’. (*lacht*) We vonden het belangrijk om een positieve film te maken. Eentje waarna je met een goed gevoel de bioscoop buiten wandelt. Toon is echt iets ontzettend fragiels. Toen we bezig waren met de geluidsmix, zette ik op een dag slechtgeluimd een donker nummer op de aftiteling. Die song liet de sfeer van de film helemaal omslaan. Nick en ik wisten allebei dat we dat absoluut niet wilden, dus gingen we op zoek naar een hoopvolle song. Laten we eerlijk zijn: we leven in best verschrikkelijke tijden. Vooral de steeds extremere polarisatie speelt me ongeloflijk parten. Ik geloof niet dat de ene mens helemaal goed is en de andere compleet slecht. Daarom hebben we alles op alles gezet om geen enkel

‘Ik geloof niet dat de ene mens helemaal goed is en de andere compleet slecht.’

SEAN PRICE WILLIAMS

personages eendimensionaal te maken. Ik ben er ook écht van overtuigd dat er licht is aan het einde van de tunnel en hoop dat *The Sweet East* dat een beetje uitstraalt.’

Zelfs de nazi waarmee jullie protagonist een tijdje optrekt, is een gelaagd personage.

‘In zijn geval heeft het even geduurd voor we de juiste balans hadden gevonden. Bepaalde dialogen hebben we moeten schrappen omdat iedereen hem anders meteen zou haten. Het geheime wapen zat ‘m in zijn looks. Tijdens de voorbereidingen zag ik altijd een Bradley Cooper-achtig type voor

me. Zo’n charmante smoel waaraan niemand écht een hekel kan hebben. Nu zou ik nooit iemand van Coopers kaliber gevraagd hebben voor de rol. Zulke acteurs stellen veel te hoge eisen. We kozen uiteindelijk voor Simon Rex omdat hij een naïviteit uitstraalt die perfect bij het personage past.’

Je bent niet alleen de regisseur van *The Sweet East*, maar ook de director of photography. Viel die combinatie mee?

‘Ik kan me niet inbeelden dat ik een film zou regisseren zonder zelf de camera te hanteren. Daar ligt mijn originele passie. Ik was heel enthousiast omdat er ditmaal niemand naast me stond die me regels probeerde op te leggen. Niemand bemoeide zich met het type camera dat ik wilde gebruiken en met het feit dat ik op 16mm wilde filmen. Heerlijk! Dat ik zelf de camera vasthad, zorgde ook voor een directe communicatie met de cast die de meeste regisseurs nooit ervaren. Ik kon onmiddellijk ingrijpen wanneer iets niet naar mijn zin was en tussen takes door stonden we allemaal samen te keuvelen en te lachen. Tijdens *The Sweet East* heb ik trouwens geleerd wat geduldiger te zijn. Vroeger haatte ik al die preproductieperiodes vol vergaderingen en beslissingen die nadien vaak toch teruggedraaid worden. Nu zie ik er het nut meer van in.’

Waarover gingen de voorbereidende vergaderingen van *The Sweet East* dan zoal?

‘Vooral over de verschillende locaties. We filmde onder meer in Baltimore, Washington D.C. en Philadelphia. In de VS worden steeds minder films op locatie gedraaid. Ondertussen concentreert ongeveer de hele Amerikaanse filmindustrie zich in Atlanta en New Orleans, wat ervoor zorgt dat een stad als New York er soms heel vreemd uitziet. (*lacht*) Dat heeft allemaal met belasting- en andere voordelen te maken, maar daar wilden wij ons absoluut niet mee bezighouden. We vonden het belangrijk om ‘echte’

plaatsen te tonen. Het Amerika van de gemiddelde Amerikaan is deze dagen nog amper op het witte doek te zien. Dat is bijzonder jammer.’

Hebben jullie tijdens het schrijf- of filmproces nagedacht over de *male gaze*, of mannelijke blik, waarmee het relaas van jullie jonge vrouwelijke protagonist wordt verteld?

‘Ik begrijp dat er de laatste jaren steeds meer aandacht is voor het verschil tussen de *male* en de *female gaze*, en natuurlijk is het belangrijk dat het vrouwelijke perspectief meer in de schijnwerpers wordt gezet. Alleen is dat op *The Sweet East* net niet van toepassing. Het verhaal gaat over een jongedame die door allerlei mannen begluurd en belaagd wordt. Nick en ik waren dus het perfecte duo om het te vertellen. (*lacht*) In mijn ogen is de *gaze*-discussie zo’n typisch onderwerp dat vooral polariseert. De filmgeschiedenis barst van de klassiekers over vrouwen, die gemaakt zijn door mannen. Tegelijk zoomt Claire Denis in *Beau Travail* – een van mijn favoriete films – meesterlijk in op mannen. Misschien is het soms wel een goede zaak dat je ogenschijnlijk niet de juiste persoon bent om een bepaald verhaal te vertellen. Het leidt in ieder geval geen twijfel dat vrouwen betere films over mannen maken dan mannen zelf.’

Hoe komt dat, denk je?

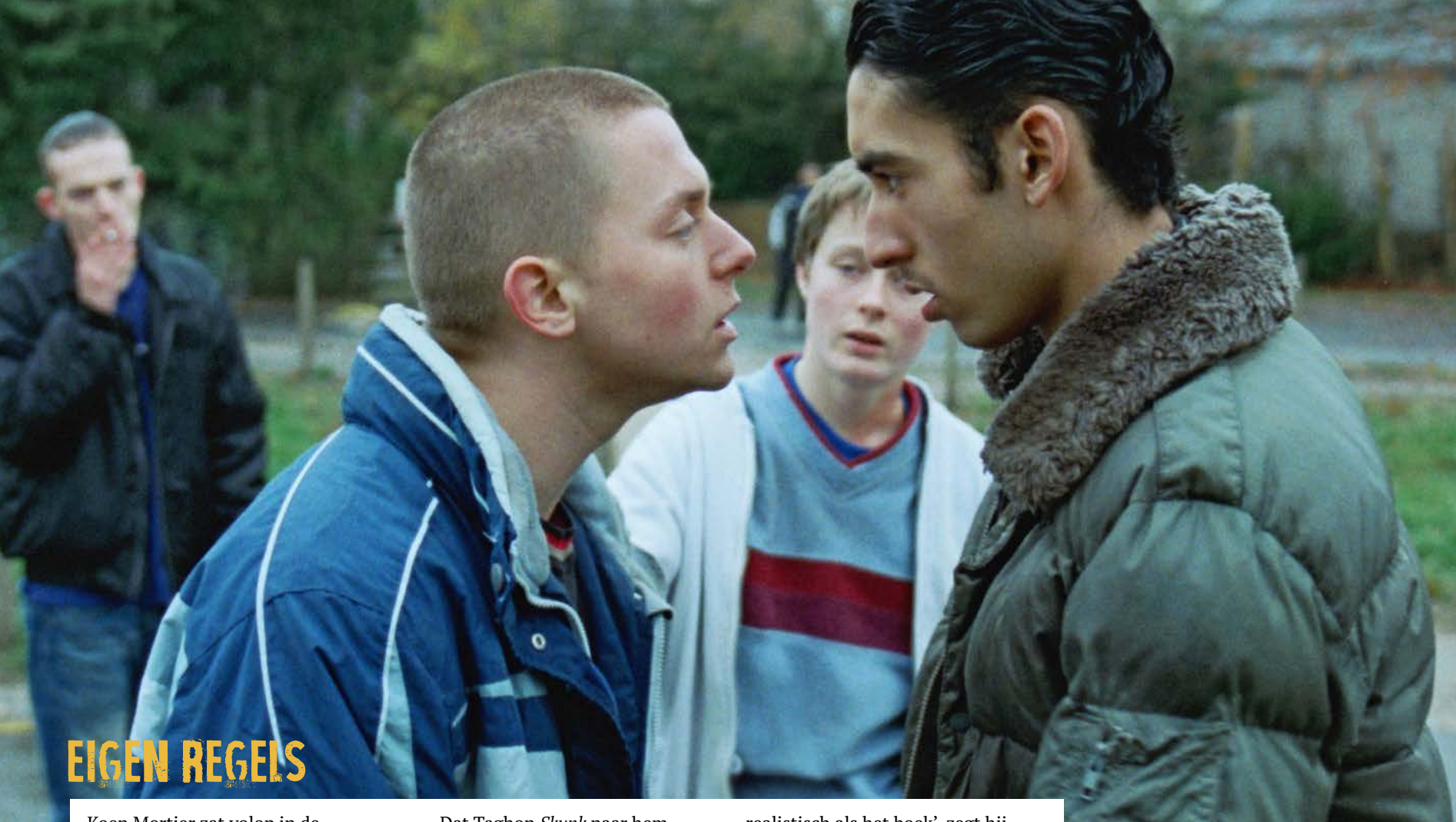
‘Voornamelijk schaamte. De meeste mannen zullen nooit open kaart spelen over hun gedrag, verlangens, angsten, verdriet, noem maar op. Zelfs iets schijnbaar simpels als vriendschap is voor mannen een moeilijk bespreekbaar thema. Dat verklaart waarom er totaal van de pot gerukte genres als de actie-, gok- of sportfilm zijn. Dat is het ideale soort cinema om echte levensvragen mee uit de weg te gaan, of om te vermijden je kwetsbaar te moeten opstellen.’

THE SWEET EAST SPEELT VANAF 13 MAART IN DE BIOSCOOP



GRONDELOOS

Skunk, de nieuwe film van Koen Mortier, speelt zich af in een instelling voor jongeren met gedragsproblemen en een achtergrond van mishandeling. Het resultaat is geen hapklare brok, maar een uitdaging is de Vlaamse cineast van *Ex Drummer* en *Engel* nog nooit uit de weg gegaan. 'Maar weinig regisseurs zouden zich aan zo'n donker verhaal wagen.' **RUBEN NOLLET**



EIGEN REGEIS

Koen Mortier zat volop in de voorbereiding voor de opnames van *Engel* toen hij een pakje in de bus kreeg. Daarin zat het pas verschenen boek *Skunk*, dat het verhaal vertelt van de 16-jarige Tahoe, die na een gewelddaad in een instelling belandt. Auteur Geert Taghon, die had geput uit zijn jarenlange ervaring als begeleider in de jeugdpsychiatrie, wist dat in België alleen Koen Mortier zo gek zou zijn om het boek te verfilmen.

‘Toen ik het las, dacht ik *Jesus fucking Christ!* Waarom weet ik hier niets vanaf?’ herinnert Mortier zich. ‘Hoe komt het dat niemand geïnteresseerd is in hoe die jongeren moeten overleven en hoe ver de begeleiders gaan om hen te helpen?’

Dat Taghon *Skunk* naar hem had gestuurd, vond Mortier – in alle bescheidenheid – begrijpelijk. ‘Ik wilde de film maken, maar dan volgens mijn eigen regels en zo

realistisch als het boek’, zegt hij. ‘Er zijn wellicht weinig regisseurs die zich aan zo’n donker verhaal zouden wagen. Het is een moeilijke evenwichtsoefening.’



NIET SLAAFS

Als Mortier zegt dat hij dicht bij de realiteit wilde blijven, wil dat niet zeggen dat hij het boek slaafs heeft gevolgd. Daarvoor is Taghons roman gewoon té donker. Een voorbeeld: in het boek beeldt de hoofdfiguur zich in dat hij een Apache is en houdt hij ervan om dieren te scalperen.

‘Ik heb die scènes gefilmd’, vertelt Mortier. ‘Maar ik merkte dat ik het personage dan meteen kwijt was. In een boek raak je door zulke passages heen, in een film haken kijkers meteen af en kan je geen sympathie meer winnen voor die jongen.’

Dus werd Tahoe in de film Liam. De jongen wordt geplaagd door dezelfde vreselijke jeugdherinneringen en worstelt met dezelfde frustraties, verlangens en woede als zijn tegenhanger in het boek, maar Liam is zachtaardiger. ‘Ik wilde een soort

engel creëren’, legt Mortier uit. ‘Liam is een pure, mooie en interessante gast. Intelligentier dan Tahoe ook. Ik moest dus veel donkere elementen uit het originele verhaal schrappen.’



Koen Mortier

EMOTIONELE COMPLEXITEIT

Als *Skunk* indruk maakt, is het niet alleen door het schrijnende onderwerp. Mortier vond ook een ideale groep acteurs, met voorop Thibaud Doods, die Liam in al zijn emotionele complexiteit tot leven wekt. ‘Thibaud had gepast voor de eerste casting’, lacht Mortier. ‘Hij dacht dat hij het toch niet zou halen. Bij de tweede kwam hij wel. Hij was een hippe, coole kerel met lang haar, maar hij speelde heel technisch. Dat deed me twijfelen. Uiteindelijk was

het mijn vrouw (producent Eurydice Gysel, n.v.d.r.) die meteen wist dat hij de perfecte Liam zou zijn.’

De cast van *Skunk* bestaat uit een mix van jonge debutanten en gevestigde waarden als Natali Broods en Dirk Roofthoof. De grootste verrassing is het duo dat Liams mishandelende ouders speelt: actrice en zangeres Sarah Vandeursen en Colin H. Van Eeckhout, frontman van de metalband Amenra.

‘Colin oogt agressief maar is eigenlijk superzacht’, zegt Mortier. ‘Dat vond ik een interessant contrast. Sarah kende ik al van bij Kenji Minogue. Ze was nerveus, maar het klikte vanaf de eerste minuut. Ze was helemaal mee met haar personage. Het was een zware shoot, want dat ouderlijke huis was ijskoud. Toch bleef Sarah de hele tijd haar humor behouden, waardoor ze iedereen op het gemak stelde, vooral Thibaud.’

ZONDER DRAMA

Achter de camera deed Mortier een beroep op een oude bekende, *director of photography* Nicolas Karakatsanis, met wie hij al *Engel* had gemaakt. De regisseur besloot wel om *Skunk* op een bijzondere manier aan te pakken. 'Doorgaans maak ik films met een duidelijk afgelijnde en volledig uitgewerkte stijl', legt hij uit. 'Dat wilde ik nu helemaal niet

doen. Ik wilde objectief zijn, zonder mening, drama of druk.'

Mortier werkte daarom niet met een doordachte shotlijst, storyboards en uitgekiende camerabewegingen, maar improviseerde de opnames: 'De acteurs kenden de scène, hun plaats en hoe ze zich zouden bewegen. Dat hebben we vervolgens met de camera

geobserveerd. Vooral bij de scènes in de instelling wilden we een deel van de jongeren zijn, zonder echt plan.'

Stilistisch is er een duidelijk onderscheid tussen de instelling en Liams thuis. 'Dat huis is somber en donker, als een schilderij van Caravaggio', zegt Mortier. 'De stijl van de instelling is valier en lichter, meer pastel en grijs.'

GECHOQUEERD

Mortiers aanpak tijdens de opnames maakte de montage niet makkelijk, maar dat was niet de enige reden waarom het daar stroef liep. Toen *Skunk* bijna klaar was, besloot de regisseur om het hele begin van de film opnieuw te monteren. 'Eerst begon ik net als het boek met een gewelddaad', vertelt hij. 'Die heb ik ook gefilmd, maar later besepte ik dat ik het anders moest doen. Nu zie je niet meer wat er gebeurt is, maar enkel dat Liam vol bloed zit

en dat de politie hem thuis komt halen. Daardoor begin je als kijker te zoeken naar wat er zich heeft afgespeeld.'

Dat *Skunk* geen *easy sell* is, bleek toen Mortier hem voorlegde aan internationale festivals. Eén voor één haakten die af. 'Ze waren gechoqueerd', zegt de regisseur gelaten. 'Ik heb heel vreemde mails gekregen. Dingen als: "Fantastische film, maar we weten niet wat we ermee aan moeten." Tja... Weet

je, het is cru om te zeggen, maar de vorige intendant van het VAF (*Erwin Provoost, n.v.d.r.*) zei me eens langs de neus weg: "Waarom wil je een film maken over die gasten? Wie is daarin geïnteresseerd?" Je zou denken dat de reactie van die festivals hem gelijk geeft. Maar net daarom is *Skunk*, het boek én de film, volgens mij zo belangrijk.' 📺

SKUNK SPEELT VANAF 13 MAART IN DE BIOSCOOP

ZAC
EFRON

JEREMY
ALLEN WHITE

HARRIS
DICKINSON

MAURA
TIERNEY

STANLEY
SIMONS

WITH
HOLT
McCALLANY

AND
LILY
JAMES

WRITTEN & DIRECTED BY SEAN DURKIN

THE IRON CLAW

SONS. BROTHERS. CHAMPIONS.



6 MAART IN DE BIOSCOOP

12

SEARCHERS

amazon prime

ACCESS

BBC FILM

H

A24

SPOOKHUIS

De vereenzaamde scenarist Adam (Andrew Scott) keert na jaren terug naar het huis waar hij opgroeide. Daar ziet hij zijn ouders weer, die nochtans verongelukten toen hij een kind was. Welkom in de wereld van *All of Us Strangers*, een indringend drama van 45 Years-regisseur Andrew Haigh over rouw, liefde en in het reine komen met je verleden. ‘Uiteindelijk willen we allemaal deel uitmaken van onze echte familie.’ **RUBEN NOLLET**

Wat inspireerde je meer: de oorspronkelijke roman *Strangers* van Taichi Yamada uit 1987 of de filmversie *The Discarnates* van een jaar later?

ANDREW HAIGH: ‘Zonder twijfel de roman. Ik wilde de film wel bekijken, maar kreeg aanvankelijk geen kopie te pakken. Wat me aantrok in het boek, is het centrale idee van een man die zijn gestorven ouders ontmoet. Het gaat niet alleen over verdriet verwerken, maar ook over terugkeren naar je jeugd, de confrontatie met die periode aangaan en zo verder kunnen. Later heb ik *The Discarnates* toch kunnen bekijken en het is een totaal andere film dan de mijne. Het is een echt griezelverhaal. Misschien zou het wel fijn zijn om een *double bill* te organiseren. (lacht)’

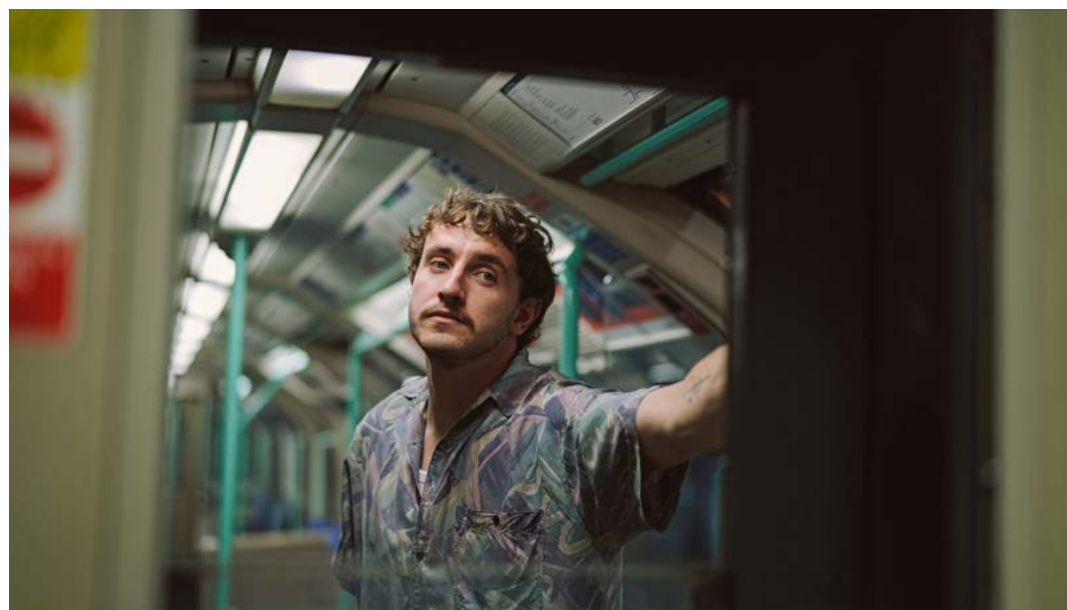
Zag je *All of Us Strangers* als een verlengstuk van *45 Years*? Beide films gaan immers over

iemand die communiceert met verloren geliefden.

‘Het opmerkelijke is dat je linken kunt leggen tussen *All of Us Strangers* en al mijn vorige films. Het verband met *Weekend* zit in de manier waarop Adam een queer relatie bekijkt, dat met *45 Years* in het feit dat het verleden een dramatische impact kan hebben. Er is zelfs een link met mijn paarden-drama *Lean on Pete*, waarin ook een personage op zoek is naar stabiliteit en familie. *All of Us Strangers* voelt als een mix van alles wat ik eerder maakte, maar dan gesitueerd in een vreemde metafysische ruimte.’

De film gaat niet alleen over Adam en zijn ouders, maar ook over zijn passionele relatie met Harry (Paul Mescal). Wat wil je precies meegeven aan de jongere queer generatie?

‘Het leven is heel anders voor hen dan voor mijn generatie. Godzijdank. We hebben veel vooruitgang geboekt.



Ik denk dat het voor jongeren interessant moet zijn om te zien hoe het was om op te groeien in de jaren tachtig, met het stigma van aids en de schaamte die ermee gepaard ging. Maar ik ken ook twintigers die het vandaag nog steeds niet makkelijk hebben. Ze komen naar de grote stad met het idee dat ze er een queer familie zullen vinden, maar zo simpel blijkt dat niet te zijn. Uiteindelijk willen we allemaal deel uitmaken van onze echte familie.’

Je hebt gedraaid in het huis waar je opgegroeid bent. Hoe voelde dat?

‘Heel vreemd. Het leek alsof ik in een spookhuis rondliep, want ik werd belaagd door mijn eigen herinneringen. Ik was er al veertig jaar niet meer geweest. Ik ging er weg toen ik tien was (*bij de scheiding van zijn ouders, n.v.d.r.*). Niemand van mijn familie woont er nog. Terwijl ik het scenario aan het schrijven was, moest ik de hele tijd aan dat huis denken. Het hield dus steek om er te draaien. Fascinerend was dat ik me alles nog exact herinnerde: elk hoekje en kantje. Het was een interessante manier om de film persoonlijker te maken en het zorgde er ook voor dat de hele cast en crew zich geroepen voelde om te praten over hun eigen jeugdherinneringen en de relaties met hun ouders.’

Adams ouders worden gespeeld door Claire Foy en Jamie Bell, die bijna tien jaar jonger zijn dan je hoofdrolspeler. Was je niet bang dat dat ongeloofwaardig zou overkomen?

‘Het had de hele film inderdaad om zeep kunnen helpen, maar er gebeurt iets waardoor je dat leeftijdsverschil vergeet en probleemloos aanneemt dat het effectief zijn ouders zijn. Ik denk dat dat komt omdat we ons onze ouders in ons hoofd sowieso niet voorstellen zoals ze echt zijn. We zien ze als een vreemde mix van leeftijden. Dat is zo met alle mensen die je graag ziet. Je herinnert je meer de liefde dan de fysieke verschijning.’

ALL OF US STRANGERS SPEELT VANAF 14 FEBRUARI IN DE BIOSCOOP

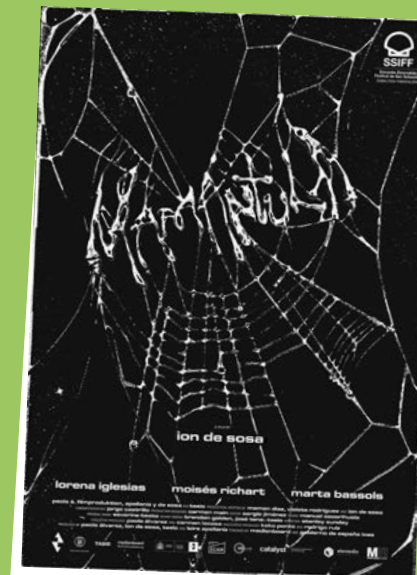
SEKS, WRAAK & VIDEOTAPES

Van woensdag 6 tot zondag 24 maart vindt de 17^e editie van het Offscreen Film Festival plaats. In een handvol Brusselse bioscopen kun je dan gloednieuwe en stokoude, maar allemaal intrigerende cultfilms ontdekken. Een greep uit het programma van dit jaar, waarin de focus ligt op dood, erotiek en een vleugje politiek. **STEVEN TUFFIN**



KIM'S VIDEO

Tot nog niet zo heel lang geleden was Kim's Video een verplichte stop voor elke cultfilm-liefhebber die New York City bezocht. Het was een waar walhalla voor iedereen die op zoek was naar moeilijk te vinden titels en andere cinematografische curiosa. Wat na de sluiting gebeurde met de gigantische collectie videocassettes die eigenaar Yongman Kim door de decennia heen verzameld had, tart alle verbeelding. Alles daarover in deze docu!



MAMANTULA

Brutalistische sauna's, eindeloze metrogangen en detectives in trenchcoats passeren allemaal de revue in dit Duits-Spaanse horrorsprookje met lgbtq+-elementen. Centraal staat het titel-personage, een door iedereen begeerde kerel die eigenlijk een gigantische spin is die snakt naar bloed en sperma, en broedt op plannen om terug te keren naar de dimensie waar hij vandaan komt.



THE LAST ASHES

Dat men in Luxemburg kaas gegeten heeft van lugubere cinema bewees de passage van *Gutland* op het Offscreen Film Festival enkele jaren geleden. Nu is het opnieuw van dattum met deze epische western die in België gedraaid werd. Héléne, het hoofdpersonage, keert onder een nieuwe identiteit terug naar haar geboortedorp om wraak te nemen op de familie Graff. Shakespeariaanse tragiek *meets le cinéma fantastique*.



RED ROOMS

In deze Canadese psychologische thriller maken we kennis met een vrouw die gefascineerd raakt door het proces van een seriemoordenaar. Op het darkweb gaat ze op zoek naar een spoorloze video van het overlijden van een dertienjarig meisje, die de schuld of onschuld van de man zou bewijzen. *Long takes* en Lynchiaans surrealisme zetten een gekend genre helemaal op zijn kop.

THE VIRGIN SPRING

Voor de goegemeente staat Ingmar Bergman synoniem met intellectualistische arthouse-cinema, maar kenners weten wel beter. In het *Scandinavian Sins*-parcours, vol (s)exploitatie-titels uit het Hoge Noorden van de jaren zestig en zeventig, kon deze invloedrijke klassieker uit 1960 onmogelijk ontbreken. Het 14^e-eeuwse relaas van de genadeloze respons van een vader op de verkrachting van en moord op zijn dochter inspireerde onder meer Wes Craven tot zijn langspeelfilmdebuut *The Last House on the Left*.



EXPOSED

Erotische cinema uit sixties- en seventies-Scandinavië bestond duidelijk niet alleen uit platte porno. Goed voorbeeld is dit verkrachtingsrelaas met Christina Lindberg, dit jaar de eregast van het Offscreen Film Festival. Na de wereldpremière op het Filmfestival van Cannes in 1971 werd de film in maar liefst 27 landen in de ban geslagen vanwege de expliciete seks- en geweldscènes, om jaren later geroemd te worden om zijn non-lineaire vertelstijl en andere artistieke toetsen.

THRILLER: A CRUEL PICTURE

Diezelfde Christina Lindberg heeft één regelrechte klassieker op haar palmares, waarmee ze het tot heus *exploitation*-icoon schopte. Voor de look van Daryl Hannahs personage in zijn *Kill Bill*-saga liet niemand minder dan Quentin Tarantino zich inspireren door het ooglapje dat Lindberg draagt in deze rauwe *rape and revenge*-thriller uit 1973. De premisse? Een stomme jongedame die heroïneverslaafd werd gemaakt en in de prostitutie werd gedwongen, is uit op wraak!

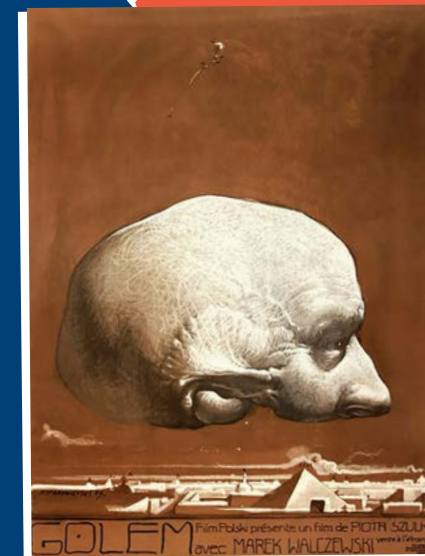
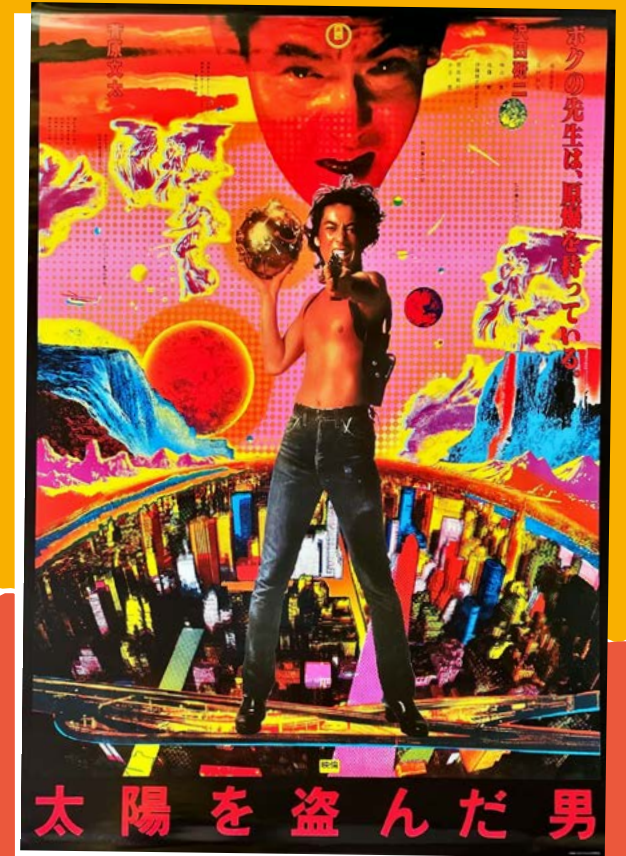
THE MAN WHO STOLE THE SUN

Kazuhiko Hasegawa mag dan voor velen een nobele onbekende zijn, in Japanse – zeg zelfs maar wereldwijde – cinefiele kringen staat deze onvoorspelbare cineast niet voor niets bekend als een ware *rebel without a cause*. Neem nu deze thriller uit 1979 over het kat-en-muisspel tussen een flik en een leerkracht die ermee dreigt een zelfgemaakte atoombom te laten ontploffen. Meng de politieke satire van *Dr. Strangelove* met het machismo van *Dirty Harry* en je komt min of meer in de buurt.



LOVE HOTEL

De net vermelde Kazuhiko Hasegawa richtte in de jaren tachtig de Director's Company op, een productiebedrijf met een trotskistische visie, die jonge regisseurs grote creatieve vrijheid bood. Een van de eerste wapenfeiten was dit knap staaltje erotische auteurscinema uit 1985 van latere festivallieveling Shinji Shomai, over een zakenman die samen met een prostituee naar de titellocatie trekt met seks en zelfmoord op de planning.



GOLEM

Piotr Szulkin was een Poolse regisseur, scenarist, auteur, theatermaker en schilder, die 20^e-eeuwse filosofie en middel-eeuwse literatuur combineerde tot speculatieve fictie, film noir en groteske allegorieën. Zijn satirische, surrealistische *Apocalyps*-tetralogie is ongetwijfeld het best bewaarde geheim van de Poolse cinema. In dit eerste deel uit 1979 herwerkte Szulkin de bekende joodse legende waar de titel naar verwijst tot een parabel over het gevaar van klonen.

VUIL SPEL

Als machthebbers boos op je zijn, dan heb je een gevoelige snaar geraakt. Vraag maar aan de Poolse regisseur Agnieszka Holland. Met haar nieuwe film *Green Border* werpt ze een ijzingwekkende blik op de manier waarop vluchtelingen mishandeld worden aan de grens tussen Polen en Wit-Rusland. 'Mij vergelijken met Goebbels en andere nazi's? *Fuck the motherfucker!*' **RUBEN NOLLET**

Zelfs op haar 75° is Agnieszka Holland nog niets van haar pit kwijt. Met *Green Border* maakte ze een film waar de woede vanaf druipt en die een schandvlek van de vorige Poolse regering aan de kaak stelt: het perverse spel dat die speelde met vluchtelingen aan de grens met Wit-Rusland. Dat land zet migranten, die op de vlucht zijn naar Europa, brutaal de grens met Polen over. Daar rekenen Poolse agenten de vluchtelingen snel in en sturen ze terug naar Wit-Rusland. En dan begint alles opnieuw.

Green Border laat je kijken door de ogen van vluchtelingen, grenswachters en activisten die proberen te helpen. De film schetst een allesbehalve fraai beeld van het Poolse beleid, tot grote ergernis van de macht-hebbers. Toen Holland de film enkele maanden terug op het Filmfestival van Venetië voorstelde, reageerde Zbigniew Ziobro, de toenmalige Poolse minister van Defensie, als volgt op X: ‘In het Derde Rijk maakten de Duitsers propaganda-films die de Polen afschilderden als schurken en moordenaars. Vandaag hebben ze daar Agnieszka Holland voor.’

De regisseur bijt fel van zich af. ‘Ik was geschokt’, zegt ze. ‘Ik ging ervan uit dat ze iets zouden zeggen, want ze zijn heel voorspelbaar. Ik wist dat ze het verleden van mijn ouders, die communisten waren, opnieuw zouden opgraven. Maar mij vergelijken met Goebbels en andere nazi’s? *Fuck the motherfucker!*’

Uw politiek activisme brandt nog steeds fel.

AGNIESZKA HOLLAND: ‘Eigenlijk heeft het een jaar of twintig op pauze gestaan. Het waren de heerlijkste jaren van mijn leven, maar nu werd het heilige vuur weer in me wakker.’

Waarom had u uw activisme op pauze gezet?

‘Omdat politiek saai was geworden. De wereld was rustig, toch zeker in

Europa. We leefden in een liberale democratie. Geen ideaal bestel en er waren problemen, maar er was ook vooruitgang. Ik voelde geen reden om van mij te laten horen. Mijn enige verantwoordelijkheid was om elke vier jaar te gaan stemmen. In Polen en in Frankrijk, want ik heb de dubbele nationaliteit. De laatste jaren werd de situatie in Polen echter zo erg dat ik niet meer stil kon blijven.’

U hebt de wind flink van voren gekregen. Bent u bang voor bedreigingen of – erger nog – fysiek geweld?

‘Ik sluit geweld niet uit. Meneer Ziobro is een belangrijke politicus. Ik heb al een hoop gemene boodschappen ontvangen en misschien duikt er wel een gestoord sujet op dat me in elkaar wil slaan. *(Tijdens de recente verkiezingen in Polen had Holland twee lijfwachten, n.v.d.r.)* Al die haatdragende taal kan echt geweld uitlokken. Het zou niet de eerste keer zijn. In 2019 werd de burge-meester van Gdansk vermoord. Tegen krankzinnige fascistten kun je je niet echt beschermen.’

***Green Border* toont de problematiek vanuit verschillende invalshoeken. Was het perspectief van de grenswachters het moeilijkste om te achterhalen?**

(knikt) ‘Contact opnemen met hen bleek onmogelijk. Nochtans heeft mijn dochter voor HBO *The Pack* gemaakt, een van de populairste Poolse series van de laatste jaren. Die gaat over grenswachters en viel enorm in de smaak bij die kerels. Ik heb het via haar kanalen geprobeerd, maar dat leverde niets op. Die kant van het verhaal hebben we dus gebaseerd op de info die we hadden. We wisten van journalisten bijvoorbeeld dat verschillende grenswachters zelfmoord hebben gepleegd en dat het alcoholverbruik in die kringen enorm hoog is. Toen het scenario af was, wilden drie grenswachters plots



‘Ik heb de indruk dat de onafhankelijke Europese cinema sinds 2014 niet meer relevant is.’

AGNIESZKA HOLLAND

wel met me spreken. Ze hebben het los van elkaar gelezen en hadden geen enkele opmerking. Het zegt veel over de kracht van verbeelding.’

Veel van de acteurs die de vluchtelingen spelen, hebben zelf vreselijke dingen meegemaakt. Had u geen schrik om trauma’s open te rijten?

‘Daar waren we ons zeer bewust van, vooral met de Syrische kinderen. Die hadden gelijkaardige toestanden meegemaakt aan de Turkse grens. We hebben specialisten ingeschakeld om hen te begeleiden en ook hun families hielden een oogje in het zeil. Voor de



opnames hebben we ook alle acteurs laten screenen door psychologen. Pas als die groen licht gaven, plaatsten we mensen voor de camera.’

U stelt onrecht aan de kaak, maar kunt u als filmmaker een politieke rol spelen?

‘Ja en nee. Ik geniet ervan dat ik op een bepaalde manier politiek actief kan zijn. Ik kom uit voor mijn mening, als privépersoon en als publieke figuur. Als filmmaker heb ik recht op mijn

eigen agenda. Op zich vind ik het niet gezond wanneer een cineast de plicht voelt om zich te mengen in grote politieke gevechten. Tegelijk ben ik ervan overtuigd dat ik in de huidige situatie geen keuze heb. Zeker ook omdat de cinema er nood aan heeft.’

Wat bedoelt u daarmee?

‘Ik heb de indruk dat de onafhankelijke Europese cinema sinds 2014 niet meer relevant is. Begrijp me niet verkeerd, we hebben veel getalenteerde regisseurs

die gevoelige verhalen vertellen over belangrijke onderwerpen als familiebanden, ziekte, verlies, rouw, ... Tegelijk keren ze ook de complexiteit van onze maatschappij de rug toe. Die zie je bijna niet meer in de bioscoop. Cinema is politiek afstandelijk geworden.’

Komt dat niet omdat expliciet politieke films nog maar moeilijk gefinancierd raken?

‘Klopt. Daar kan ik over meespreken. In Europa worden de meeste projecten gefinancierd met overheidsmiddelen. De systemen verschillen per land, maar het blijft belastinggeld. Zonder lukt het amper om een film te maken. Als dan ergens een autoritair regime aan de macht komt, zoals in Hongarije of Polen, krijg je censuur. Misschien niet openlijk, maar als je te kritisch bent voor de overheid, hoef je geen subsidies te verwachten. Een ander obstakel zijn de streamingplatforms. Die zorgen doorgaans voor de rest van het budget, maar ze gaan politiek controversiële onderwerpen liever uit de weg. Ze weten dat ze daarmee in deze gepolariseerde wereld de helft van hun publiek kwijtraken, dus maken ze liever veilige politieresies, romantische komedies of jeugdreeksen.’

Raakt deze crisis ooit opgelost?

(haalt de schouders op) ‘Geen idee. Ik weet alleen dat het niet vanzelf zal gaan. Integendeel, door de klimaatcrisis, alle politieke mistoestanden en het groeiend aantal gefaalde staten zal het alleen maar erger worden. Alsmaar meer mensen kunnen niet in hun eigen land blijven en moeten op zoek naar een betere, veiligere thuis. En blijkbaar hebben wij geen idee hoe we daarmee moeten omgaan. Als geweld en leugens onze enige antwoorden zijn, dan ziet de toekomst er heel donker uit.’ 🇺🇦

GREEN BORDER SPEELT VANAF 7 FEBRUARI IN DE BIOSCOOP

MAESTRO
MANN

Met *Ferrari*, over een tumultueuze passage uit het complexe leven van de Italiaanse autoconstructeur Enzo Ferrari (Adam Driver), maakt Michael Mann zijn comeback in de bioscoop na een lange afwezigheid. Het perfecte excuus om samen met *Rundskop*-cineast Michaël R. Roskam het oeuvre van de Amerikaanse meester onder de loep te leggen. 'Elk shot, hoe eenvoudig ook, voelt beredeneerd aan.' **CHRIS CRAPS**

MICHAËL R. ROSKAM: 'Ik heb de onwaarschijnlijke eer gehad om Michael Mann als promotor van *Rundskop* te mogen ervaren. Als je film genomineerd wordt voor een Oscar in de categorie Beste Internationale Film, krijg je van de Academy een peter of meter. Die vertelt dan waarom hij of zij je film steunt. Ik vergeet nooit Michaels quote op de dvd en de poster: "*A masterpiece*". Het meest onvergetelijke moment beleefde ik op een event van de Academy aan de vooravond van de Oscaruitreiking, toen Michael me een certificaat gaf. Daaruit

is een vriendschap ontstaan die nog altijd duurt. Telkens als ik in Los Angeles ben, gaan we samen uit eten. We hebben zelfs een tijdje samen aan een HBO-serie gewerkt, maar die is er uiteindelijk niet gekomen.'





MANHUNTER (1986)

‘Ik zag *Manhunter* voor het eerst in niet al te beste omstandigheden, maar was toch meteen onder de indruk door dat broeierige ritme en die klinische kilheid – twee tegengestelde temperaturen tegelijk, dus. Elk shot, hoe eenvoudig ook, voelt beredeneerd aan. Er is altijd een functionele esthetiek. Manns sterkte wordt perfect geïllustreerd door een interessante anekdote over *Manhunter* en *Red Dragon*, Brett Ratners latere bewerking van dezelfde roman van Hannibal Lecter-bedenker Thomas Harris. In *Red Dragon* heeft psychopaat Francis Dollarhyde net als in het boek een werk van kunstenaar William Blake op zijn lichaam getatoeëerd. Aanvankelijk was dat in *Manhunter* ook zo, maar tijdens de montage vond Mann dat die tattoo niet werkte. “*The evil is not on the skin, it is on the inside.*” Dat was een echte les.’



HEAT (1995)

‘Ik zei eens tegen Michael: ‘Als je ooit de mastertape kwijtraakt, kan ik *Heat* exact opnieuw monteren zoals hij was.’ Ik ken die film letterlijk uit mijn hoofd. Ik bekeek hem talloze keren toen hij destijds in de bioscoop draaide. Ik weet niet exact meer hoe vaak, maar aan het einde van de maand was al mijn geld op. (lacht) Met *Le fidèle* heb ik een film in dezelfde traditie gemaakt. Geen pure hommage, maar er zijn wel scènes die naar *Heat* verwijzen, zoals de overval op het geldtransport. Ik benaderde *Le fidèle* als een *inside-out* versie van *Heat*, waarbij ik me iets meer richtte op de persoonlijke relaties. In mijn film zit het grote drama bij het hoofdpersonage Gigi en zijn geliefde. *Heat* gaat meer over het kat-en-muisspel tussen de flik en de crimineel. Nog een verschil: Mann liet zich inspireren door het Amerikaanse banditisme, ik haalde mijn inspiratie bij Belgische gangsters als Murat Kaplan en Patrick Haemers.’



THE LAST OF THE MOHICANS (1992)

‘Ik herinner me de kracht van de eind-sequentie: dat opzweepende, muzikaal hypnotiserende tijdens de finale. Daardoor heb ik het aangedurfd om ook *Rundskop*, met zijn zes minuten durende afwikkeling, een symfonische kracht mee te geven. Met zo’n einde dat pure glorie oproept, bereikt de protagonist een plaats waar hij of zij min of meer rust vindt. Wat niet per se wil zeggen dat hij of zij het overleeft. Mensen praten soms over een *bad ending*, in de zin dat een verhaal slecht afloopt, in tegenstelling tot een einde dat wel goed gaat. Mij interesseert geen van beide. Wat mij boeit, is een glorieus einde. Dat kan een overwinning zijn, maar ook een nederlaag. Sam Peckinpah is daar heel sterk in, al is hij extremer dan Mann.’

THE INSIDER (1999)

‘Ogenschijnlijk een buitenbeentje, maar toch komen de thema’s die Mann na aan het hart liggen grotendeels terug. Opnieuw heb je dat spel tussen wettelijk en onwettelijk, en tussen *bad guys* die niet zo *bad* zijn en *good guys* die niet altijd even *good* zijn. Dat is een traditie die teruggaat tot Ernest Hemingway, Joseph Conrad en Martin Scorsese. Ook opnieuw een film met aan de ene kant dat klinische en aan de andere kant dat broeierige.’



ALI (2001)

‘Mijn zoon doet aan kickboksen en was helemaal mee met *Ali*. Het is misschien niet Manns beste film, maar het blijft een geweldige kijkervaring. Denk maar aan de enscenering van de boksduels. Michaels drang naar perfectie komt ook hier heel sterk naar boven. Het is een cinematografisch hoogstandje, mét een goed scenario én geweldige acteerprestaties – zelfs van Will Smith. Ik weet nog dat ik eerst niet kon geloven dat hij gecast was in de rol van Ali, maar het was een schot in de roos.’

COLLATERAL (2004)

‘Een grote verrassing, om verschillende redenen. Michael begon te experimenteren met digitale camera’s, met die zware korrel die een heel sterk realisme genereert. Het scenario is heel goed, maar het is vooral de regie die het verschil maakt. *Collateral* had makkelijk een B-film kunnen worden. Er zit een bepaalde verhalende eenvoud in en daarom gaat het vooral om de toon, sfeer en stijl. Ik was aanvankelijk heel sceptisch, maar dan zie je Tom Cruise met dat grijze haar, hoor je die soundtrack en ervaar je dat hyperrealisme, terwijl het verhaal eerst maar banaal lijkt ... en dan toch weer niet.’



MIAMI VICE (2006)

‘Ik heb fel gediscussieerd met *director of photography* Nicolas Karakatsanis omdat hij vindt dat *Miami Vice* er niet uitziet. Ik vond het moeilijk om hem gelijk te geven, want ik was gefascineerd geraakt door Manns obsessies. Was hij op zoek naar hyperrealisme? Beschouwde hij die digitale textuur en technische fouten als stilistische kenmerken? Natuurlijk zitten er in *Miami Vice* momenten waarvan ik denk: shit, dat ziet er niet goed uit. Maar tegelijk vind ik het een geweldige film. Dat krijg je met een diehard fan. (lacht)’



FERRARI (2024)

‘I loved it. Niet alleen als Mann-liefhebber, maar ook als *petrolhead*. Ik hoor mensen roepen over de speciale effecten. Aan een paar shots had misschien nog wat gewerkt kunnen worden, maar die bedek ik met de mantel der liefde. De rest van de film vind ik immers geweldig: een heerlijk compromisloze Mann. De sfeer, de cast, de *production values*, het geluid: alles is van topniveau. Voor mij is Michael helemaal terug!’ 🍷

FERRARI SPEELT VANAF 14 FEBRUARI IN DE BIOSCOOP



Al je entertainment op één plek



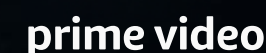
Ontdek je voordeel*

via www.telenet.be/entertainment

 streamz

 Disney+

 PLAYMORE

 prime video

*Aanbod geldig op combinaties van Disney+, Streamz Basic, Streamz, Streamz+, Play More en Netflix. Enkel geldig op maandproducten. Korting wordt automatisch toegepast op de aanrekening. Niet cumuleerbaar met andere aanbiedingen of promoties.



Les poings serrés

REGIE Vivian Goffette
CAST Yanis Frisch, Laurent Capelutto, Lucie Debay
SPEELDUUR 1u26
VANAF 7 februari in de bioscoop

De jonge Lucien (een verbluffende Yanis Frisch) wil niets liever dan contact met zijn vader, die in de gevangenis zit. Maar is dat wel een goed idee? Verontrustend drama à la *Honey Boy*, maar dan met een crimineel kantje. **RUBEN NOLLET**



The Last Front

REGIE Julien Hayet-Kerknawi
CAST Iain Glen, Koen De Bouw, Sasha Luss
SPEELDUUR 1u40
VANAF 7 februari in de bioscoop

De Gentse scenarist-regisseur Julien Hayet-Kerknawi debuteert met een Engelstalig oorlogsdrama over een Vlaamse boer, die een held en leider wordt wanneer het Duitse leger zijn dorp binnenvalt. Voor fans van *Defiance* en *Le vieux fusil*. **CHRIS CRAPS**



La sirène

REGIE Sepideh Farsi
CAST Babak Karimi, Mohsen Namjoo, Shabnam Tolouei
SPEELDUUR 1u40
VANAF 28 februari in de bioscoop

De link met *Persepolis* is snel gelegd bij deze animatiefilm, die zich afspeelt aan het begin van de lange oorlog tussen Iran en Irak. Over een tiener die in een belegerde havenstad wacht op zijn oudere broer en intussen tracht te overleven. **RN**



Wicked Little Letters

REGIE Thea Shamrock
CAST Olivia Colman, Jessie Buckley, Timothy Spall
SPEELDUUR 1u40
VANAF 28 februari in de bioscoop

Waargebeurde tragikomedie à la *The Duke*, over een Brits kuststadje in de jaren twintig waar bewoners plots anonieme scheldbrieven in de bus krijgen. De goegemeente en de politie kijken al snel naar de vuilgebekte Rose, maar is zij wel de boosdoener? **RN**



Das Lehrerzimmer

REGIE İlker Çatak
CAST Leonie Benesch, Michael Klammer, Rafael Stachowiak
SPEELDUUR 1u38
VANAF 6 maart in de bioscoop

Een idealistische lerares probeert de dader van een reeks diefstallen op haar middelbare school te vatten, maar haar aanpak ontploft in haar gezicht. Duits drama met satirische elementen dat het midden houdt tussen *Entre les murs* en *Election*. **CC**



**"PURE COMEDY GOLD.
NICOLAS CAGE HAS NEVER BEEN FUNNIER."**

THE HOLLYWOOD REPORTER

DREAM SCENARIO

Meet the man of your dreams



20 MAART IN DE BIOSCOOP

A vibrant night view of the Dubai skyline, featuring the Burj Khalifa and other illuminated skyscrapers. The scene is set against a dark sky with wispy clouds and a subtle purple glow.

Sprookjes bestaan!

7 dagen Dubai voor €999 p.p.



Zonder twijfel dé beste deal in de Benelux!

Inbegrepen: vlucht, bagage, NL gids, ontbijt en hotel,
4 excursies (modern en traditioneel Dubai, Burj Khalifa
@the Top, Abu Dhabi en Louvre), transfers in A/C bussen

Uitbreiding citypack (+349 EUR pp): Dhow Cruise, Jeepsafari,
fonteinenshow en fantastische exclusieve diners

